

การแต่งกายคนไท-ยวนสีคิ้ว (อำเภอสีคิ้ว)

หมวดหมู่

ชาวไทย-ยวน มีเอกลักษณ์ด้านการแต่งกายที่มีความพิเศษ จากหลักฐานที่ปรากฏอยู่ในภาพถ่าย และจิตรกรรมฝาผนัง ทำให้ทราบได้ว่าชาวไทย-ยวน มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง แตกต่างไปจากกลุ่มไทยอื่น ๆ โดยแสดงให้เห็นชุดในเครื่องแต่งกายของสตรีที่เรียกว่า “ผ้าซิ่น” ผ้ายวนเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทย ที่ผูกพันกับการดำรงชีวิตของชาวไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว มาเกือบ ๒๐๐ ปี แต่ก่อนนั้น ผ้ายวนจะเป็นผ้าที่ใช้ในเฉพาะในงานวันสำคัญต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน เท่านั้น ผลิตภัณฑ์ผ้ายวน เป็นผลิตภัณฑ์ที่สืบทอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษมาตั้งแต่สมัยโบราณ บ้านโนนคุ้มเป็นหมู่บ้านที่แยกออกจากบ้านสีคิ้ว ชาวบ้านส่วนมากเป็นชาวไทย-ยวน ซึ่งหมายถึงชาวไทยภาคเหนือ “โยนกนคร” ซึ่งจากการสอบถามได้ความว่า ในสมัยของรัชกาลที่ ๑ ขณะนั้นเมืองเชียงแสนตกอยู่ในอิทธิพลของพม่า ซึ่งพม่าอาศัยเมืองเชียงแสนเป็นแหล่งสะสมเสบียงและกำลังพลสำหรับยกกองทัพเข้าตีเมืองฝ่ายเหนือของไทย ได้ทรงรับสั่งกับพระเจ้าหลานเธอกรมหลวงเทพหริรักษ์ ร่วมกับพระยายมราชจัดกองทัพจากเมืองหลวงขึ้นไปสมทบกับเมืองนครลำปาง กองทัพนครเชียงใหม่ กองทัพนครน่าน และกองทัพนครเวียงจันทร์ เพื่อเข้าโจมตีเมืองเชียงแสน ซึ่งได้ล้อมเมืองเชียงแสนและตีได้สำเร็จ พม่าที่อยู่ในเมืองเชียงแสนแตกหนีไป กองทัพไทยได้ล้อม กำแพงเมือง เผาเมืองจนหมด และกวาดต้อนชาวเมืองเชียงแสนไป ชาวเมืองดังกล่าว ถูกแบ่งออกเป็น ๕ ส่วนเท่า ๆ กัน โดยกองทัพเมืองหลวงได้พาชาวเมืองเชียงแสนเดินทางมากรุงเทพฯ ขณะเดินทางชาวเชียงแสนส่วนหนึ่งประสงค์ที่จะตั้งรกรากอยู่ที่สระบุรี ปัจจุบันอยู่ที่อำเภอสายบุรี อำเภอนองโตน ต่อมาเจ้าเมืองมีความประสงค์จะก่อตั้งเลียงค้อขึ้นในที่ที่เป็นศูนย์กลางของเมืองนครจำนาศ จึงได้แบ่งชาวไทย-ยวน ที่อำเภอสายบุรี มาเป็นผู้ดำเนินการ ชาวไทย-ยวน เหล่านี้ได้พบกับความอุดมสมบูรณ์ มีน้ำไหลผ่านก็มีความพอใจเมื่อหมดหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่ขอกลับบ้านเมืองเดิม พวกนี้ตั้งถิ่นฐานเป็นเมืองสืบมา ชาวไท-ยวน อำเภอสีคิ้วจึงเป็นเชื้อสายที่สืบเนื่องจากชาวเชียงแสนในสมัยนั้น และได้สืบทอด รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และศิลปะ วัฒนธรรมของตนเอาไว้ เช่น ภาษาพูด ศิลปหัตถกรรมการทอผ้า แต่ก่อนการทอผ้าที่ทอใช้กันเองในหมู่บ้านหรือครัว เรียกชื่อผ้าตามคนทอผ้าว่า “ผ้ายวน” ซึ่งก็หมายถึงผ้าของชาวโยนกนคร (ไท-ยวน)

ข้อมูลโดย : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม